

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • petek • 29. oktober 1999 števil. 43 (3037) • letnik 54 • cena 10 šil. • 0,73 evra

26. oktober: šibak stisk ponujene roke

Iz leta v leto se nekatera slovenska prosvetna in kulturna društva prizadevajo za skupno praznovanje nacionalnega praznika, 26. oktobra. Nekaterim uspeva bolj, drugim manj, nekateri pravilno praznujejo nacionalni praznik, drugi pa kar državnega. Precej udeležencev na ta dan še vedno praznuje odhod zadnjega zasedbenega (ruskega) vojaka iz Avstrije – pravilno: sklep avstrijskega parlamenta o trajni nevtralnosti. Nacionalni praznik je na Koroškem v globoki senci 10. oktobra.

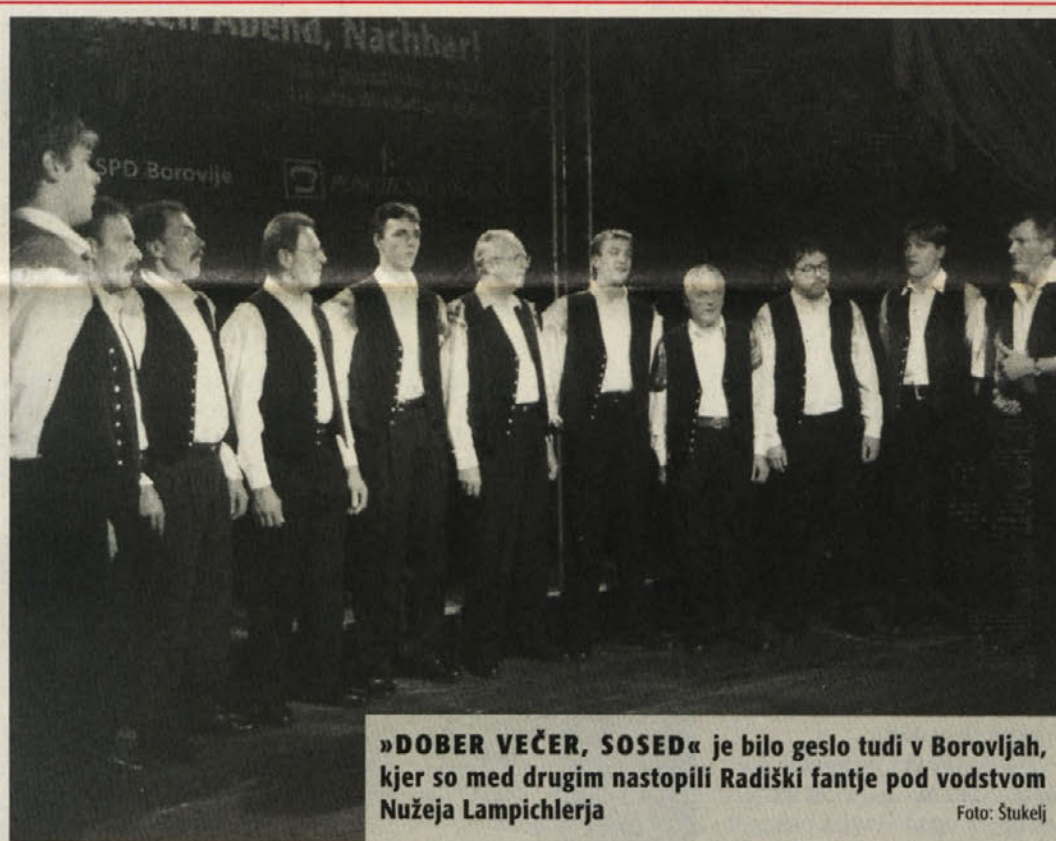
Skromna je bera letošnjih prirediteljev Dober večer, sosed. Najbolj vztrajna društva pa so jih kljub temu pripravila. Borovljani so se na povabilo SPD Borovlje in tamkajšnje posojilnice zbrali v mestni hiši. Uspeh: po dolgih letih je sodeloval domači mešani pevski zbor Alpenrose.

Radišani so prireditev pripravili že 22-ič. Z nastopajočimi iz naroda sosedu nimajo težav, letos je sodeloval žrelski zbor Sängerrunde. Spregovorila sta predsednik T. Ogris in F. Dickermann, vodja kulturnega uredništva pri deželnem studiu ORF. Slednji je med drugim dejal: »Smo v času, ko židovske, manjšinske in begunske organizacije prejema vse več grozljivih pisem. Kaj torej praznujemo, slavimo nacijo, h kateri se mnogi Avstrijci še vedno ne priznavajo, obhajamo novo nacional-

no spoštovanje samega sebe, ki se občasno artikulira s težkimi koraki, ali pa obhajamo povsem novo domovino v internetu?«

V Železni Kapli je pobudnik teh prireditev pred 24 leti, SPD Zarja, letos gostil Doppelquartett Jauntal iz Dobrle vasi, recital Ostanimo budni je osveščal pred pojava rasizma, podžupan E. Oj-

ster pa je spregovoril o pomenu praznika. V Dobrli vasi je udeležencem spregovoril občinski kulturni referent mag. R. Vouk. Poudaril je potrebo po pogostejšem sodelovanju z narodom sosedom. Sodelovali so tudi domači Frauen-Sextett, Goslinski vaški muzikantje in Happy Family iz Prible vasi. J. R.

»DOBER VEČER, SOSED« je bilo geslo tudi v Borovljah, kjer so med drugim nastopili Radiški fantje pod vodstvom Nužeja Lampichlerja

Foto: Štukelj

PREBLISK

■ Prav čudno je, kako počasi se v Avstriji poraja jasen odpor zoper novo gonjo svobodnjaške stranke proti tujcem. Potem ko je Liberalni forum tozadevno utihnil zaradi svoje ekstenčne krize, določenim političnim krogom in zastopnikom po zaskrbljenih odzivih iz tujine na izid parlamentarnih volitev ni prišlo kaj dosti več na misel kot papirnata zagotovila, da niso ne vsi volilci svobodnjaške stranke ne vsi Avstrijci kakršnikoli nacisti in rasisti. Demokratska zavest pa se je le nekako prebudila iz povolilne letargije in obzirnosti, ko je predsednik izraelitske občine v Avstriji Ariel Muzicant presenetljivo položil na mizo cel snopič pisem, ki pričajo o tem, da so napadi na Žid-

je v Avstriji po zadnji svobodnjaški kampanji proti tujcem bistveno narasli. Da v vprašanju razizma ne gre samo za agresije proti Židom, je tudi Muzicantu jasno: Židje 21. stoletja afriške manjšine. Kot že leta 1993 v reakcijo na

Nova koalicija

ljudsko iniciativo svobodnjakov proti tujcem bo 12. novembra na Dunaju spet demonstracija proti rasizmu in haiderizaciji Avstrije. Da bi tokrat zalegla! Največ upanja še vliva moto shoda, ki bi lahko bil zgled avstrijskim demokratom: Nobene koalicije z rasizmom! A. L.

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV IN PRIJATELJEV PROTIFAŠISTIČNEGA ODPORA

vabi na
osrednjo spominsko svečanost
V SPOMIN

PADLIM BORCEM
PROTI FAŠIZMU IN ŽRTEV
NACIONALSOCIALIZMA

Dne 30. oktobra 1999
ob 15. uri ob partizanskem
grobšču na pokopališču
v Borovljah. Prisrčno
vas vabimo, da
se s svojimi
znanci in
prijatelji
udeležite te
svečanosti!

DOBRLA VAS Slovesna otvoritev »Mavrice«

Velika pozornost ob otvoritvi trijezičnega otroškega vrtca »Mavrica« in mladinskega centra »Regenbogen« preteklo nedeljo je dokazala, s kakšno pozornostjo je bil spremljan ta projekt. Po desetih letih »bojevanja« za njegovo uresničitev je iniciator projekta Štefan Kramer lahko predstavil zavidljive rezultate, ki naj bi služili kot prekomejni zgled podobnim ideja. 25 otrok je v Dobrli vasi zdaj deležno trijezične vzgoje in se igraje uči slovenščine, nemščine in italijanščine. Skupno šest milijonov šilingov je bilo potrebno za izgradnjo trijezičnega centra, pomoč pa je prišla z raznih strani, npr. od znanih koroških umetnikov. Več na strani 2

Farna dvorana Železna Kapla

Jelka

Zasliševanje
Po tonskih posnetkih
Helene Kuchar-Jelke

5. BILČOVŠKA JESEM '99
LUDMANNSDORFER HERBST

KOMENTAR

Andrej Leben

Po dolgih letih je letos številno prijav k dvojezičnemu pouku na Koroškem prvič upadlo. Sicer gre v celoti »le« za 130 dijakov in dijakov manj kot v preteklem šolskem letu, kljub temi se pojavlja nov trend, o katerem je upati, da se ne bo nadaljeval. Razveseljivo je sicer, da je dvojezični (na slovenski gimnaziji tudi trijezični) pouk v Celovcu za starše in otroke slej ko prej zanimiva alternativa k enojezičnosti. Manj spodbudne pa so številke na tradicionalnem dvojezičnem ozemlju, na podeželju, še posebej v šolah, ki nudijo slovenščino kot izbirni predmet. Za sožitje in razbremenitev včasih nape- tih odnosov med narodom v deželi so prav te prijave pomembne, saj je iz njih tudi razbrati, kakšna je pripravljenost za učenje jezika prednikov, sosedov v deželi in v sosednji državi in koliko koristi si ljudje pričakujejo od vsaj osnovnega znanja slovenščine.

Da je letos manj prijav k dvojezičnemu pouku, je samo po sebi škoda. Če pomislimo na senzacionske iniciative in da bo Slovenija v doglednem času članica Evropske

unije in nam še bližja sosed, je ta razvoj celo nerazumljiv. Kaže, da ima vzdušje v deželi, ki je po zmagah svobodjaške stranke tudi novo, več vpliva na dvojezičnost, kot si v prvem hipu morda priznamo. Haiderjevi napadi na Slovenijo in njegova absurda ugotovitev, da Koroška ni slovenski teritorij, so prišli prepozno, da bi še v tem šolskem letu lahko

Dvojezičnost ima prihodnost!?

bistveno vplivali na število prijav k slovenskemu pouku. Toda ne gre pozabiti, da njegova stranka podpira ponovno sproženo iniciativo za ločevanje šol po jezikovnih kriterijih in da je sam kot šolski referent močno nasprotoval »bajnim privilegijem« učiteljev z dvojezično izobrazbo. Klima v deželi se je nedvomno spremenila in jezik je nenadoma spet bolj spolitiziran. To ni samo škoda, temveč škoduje tudi dvojezičnosti in ljudem v jutrišnji Evropi.

DOBRILA VAS

»Mavrica« kot prekomejni zgled

V nedeljo sta trijezični vrtec »Mavrica« in mladinski center »Regenbogen« v Dobrli vasi končno bila tudi uradno odprta. Po desetih letih odstranjevanja ovir in marljivega dela je otroški vrtec od 13. septembra letos naprej s 25 otroki polno zaseden.

Stroški za gradnjo vrtca so znašali skupno 4,5 milijona ši-

prišla od znanih koroških umetnikov, ki so vrtcu na razpolago dali svoje slike.

Na otvoritvi se je zbralo ogromno število obiskovalcev in častnih gostov, ki so se lahko osebno prepričali o edinstveni uresničitvi projekta. Predsednik društva »Mavrica« Štefan Kramer se je v svojem pozdravnem govoru zahvalil vsem, ki so pri-

Igraje k trijezičnosti. V otroškem vrtcu »Mavrica« se otroci učijo poleg obeh deželnih jezikov tudi italijanščino

Foto: Naš tednik / Fera

lingov (+ 1,5 milijona lastnih sredstev). Hitra in nebirokratska pomoč pa je med drugim

spevali svoj delež, predvsem pa za »nevidna dela«. Bernhard Wrienz, predsednik društva

»Regenbogen«, pa je opozoril še posebej na to, da je ta projekt postal velika politična stvar, pri čemer da nekateri pozablja, da so centralne osebe otroci in mladinci, ne pa politiki.

Temu se je priključila tudi zastopnica urada zveznega kanclerja dr. Christa Achleitner, ki je izrazila upanje, »da so turbulentni časi sedaj mimo in da bo delo iniciatorjev projekta plodno«. »Projekt je zagotovo paradni primer ne le v občini, temveč tudi prek meja. Tu se otrokom nudi edinstvena možnost« je v svojem govoru menila vidno navdušena Achleitnerjeva.

Predsednik koroške ljudske stranke Reinhold Lexer je v svojem prispevku še enkrat poudaril bistveni namen »Mavrice«: »Le s takimi inovativnimi projekti lahko ščitimo oz. pospešujemo kulturno raznolikost. To je naša skupna prihodnost, v kateri hočemo odstraniti predsodke.« Konkretno Lexer misli ne le na pospeševanje širjenja Evropske unije na vzhod, temveč tudi na jug. »Premišlujem o manjšinskem mandatu. V deželi ne potrebujemo sovražnega razpoloženja do inozemcev, to nas lahko le omejuje, ne pa vodi naprej.« S tem upanjem na boljšo prihodnost je Lexer odprl vrtec »Mavrica« in mladinski center »Regenbogen«, nakar je sledilo še veliko praznovanje. T. G.

CELOVEC

Letos manj prijav k dvojezičnemu pouku!

Koroški deželni šolski svet je nedavno objavil podatke o številu šolarjev, prijavljenih k dvojezičnemu pouku. Medtem ko je v preteklih letih število prijav zmeroma naraščalo, je letos prvič zaznati rahel upad. Skupno je letos 3062 prijav k slovenskemu pouku (lani 3192), pri čemer je šolarjev na veljavnostem območju manjšinskega šolskega zakona in v obeh ljudskih šolah v Celovcu s 6238 letos celo nekoliko več kot lani (6211). Število šol, kjer ni nobenih prijav, pa je naraslo na 19 (lani 18).

Splošna tendenca je, da število prijav k pouku slovenščine tako v ljudskih kot na višjih šolah v Celovcu narašča. Sicer je vsaj na ljudskih šolah število prijav ostalo s 1619 učenk in učencev skoraj nespremenjeno. S 84 pa je znatno manj prijav k slovenščini kot izbirnemu predmetu (lani 124). Manj prijav je tudi na glavnih šolah (240, lani 262). Tudi v višji šoli v Šentpetru pri Šentjakobu je v tem letu le še 110 prijav (lani 126). Negativen je prav tako razvoj na ostalih višjih in poklicnih šolah, kjer se slovenščine uči le še 336 dijakov (lani 406).

Pri koroškem deželnem šolskem svetu navajajo kot možen razlog za upad števila prijav k slovenskemu pouku, da je uvedba petdnevnega šolskega tedna privedla do ožitev na področju sekundarnega pouka in do dodatne obremenitve urnika.

A. L.

REBRCA

Iskati nove oblike sodelovanja

Po nekaj letih premora je generalni konzul RS v Celovcu Jože Jeraj spet povabil predstavnike koroških slovenskih kulturnih organizacij in šolnike na

skupen posvet o kulturnem sodelovanju, ki so se ga udeležili tudi predstavniki Ministrstva za kulturo RS in Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Z leve: Nužej Tolmajer, Jože Jeraj, Marjetka Hafner in Janko Malle

Jože Jeraj je na zaključni novinarski konferenci izrazil željo, da bi taka srečanja postala neka stalna ustanova. Posvet, ki je trajal več ur, je bil v prvi vrsti namenjen izmenjavi mnenj in informacij. Pogovarjali pa so se tudi o možnostih in krepitevi sodelovanja v prihodnosti.

Posebno mesto na posvetu je imelo mladinsko delo in sodelovanje ter povezovanje med posameznimi šolami, kulturnimi društvi in izobraževalnimi ustanovami obeh dežel. V preteklosti je že bilo nekaj poskusov, dileme pa so nastale predvsem zaradi različnih stopenj znanja slovenščine in nenazadnje zaradi stroškov, ki jih povzroča tako sodelovanje. Glede delovanja

kulturnih društev in izobraževalnih ustanov koroških Slovencev je bilo ugotovljeno, da ti opravljajo pomembno nalogo. Pozornost da bo treba posvetiti tudi projektu »Senza confini – Brez meja« in iskati možnosti, kako koristiti finančna sredstva, ki jih predvideva EU za čezmejne projekte. Ker se bodo pogoji za koriščenje finančnih sredstev v prihodnje zaostri, je pomembno, da se projekti z ustreznimi partnerji dobro pripravijo. Izrečena je bila tudi želja po tesnejšem sodelovanju na medijalnem področju. Več posluha bo treba posvetiti elektronskim medijem, posebno internetu, ki se hitro širi. Posebna točka posveta je bila kulturna promocija Slovenije v Avstriji in pobuda koroške deželne vlade o kulturnem sodelovanju v prostoru Alpe-Jadran. Govorili pa so tudi o kulturnem domu v Pliberku, ki postaja neke vrste »kilavo dete« celotne narodne skupnosti.

Možnosti sodelovanja na kulturnem področju je še in še, kulturna ponudba s strani Slovenije je zelo pestra. Tudi koroški Slovenci imamo kaj ponuditi, kar bi bilo gotovo tudi zanimivo za Slovenijo. Odločilno pa je, da se v kar se da hitrem času določijo tudi prioritete in poiščejo viri denarnih sredstev za uresničitev teh želja. Željam po obojestranskem sodelovanju, ki je v korist vseh, pa naj sledijo tudi dejanja.

Iz nasmejanih obrazov je moč sklepati, da so udeleženci na široko zasnovanem posvetu o kulturnem sodelovanju našli pot iz slepe ulice.

M. Š.

DUNAJ / CELOVEC

Slovščina je povsod uradni jezik

Slovenščina je na Koroškem pripuščena kot uradni jezik pri vseh deželnih in zveznih uradih in sicer za vse osebe, ne glede ali le-te prihajajo iz uradno priznane dvojezične občine ali ne! To je odgovor ustavnega sodišča na Dunaju na pritožbo sedanjega poslovodnega predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev Rudija Vouka, ki so mu leta 1996 koroške oblasti pri obravnavi nekega prometnega prekrška zavrnili uporabo slovenskega

jezika. Vrhovno sodišče je na osnovi svoje odločitve hkrati tudi razveljavilo postopek proti Vouku.

Na tiskovni konferenci v sredo v Celovcu je predsednik NSKS še poudaril, da odločitev ustavnega sodišča samo še potrjuje dosedanje stališče osrednjih političnih organizacij koroških Slovencev, da mora biti slovenščina kot uradni jezik pripuščena pri vseh oblasteh in nivojih, pravico do uporabe pa morajo imeti vsi prebivalci, ne

glede na to, ali prihajajo iz uradno priznane dvojezične občine ali ne. Vouk je napovedal, da bo Narodni svet koroških Slovencev od nove vlade takoj zahteval spremembo uredbe o uradnem jeziku, ker trenutno veljavna očitno ne ustreza več judikaturi ustavnega sodišča. Opozoril je, da obstaja zdaj »paradokсна situacija, da se pri višjih uradih lahko uporablja slovenščina, pri nižjih, na primer na občinski ravni, pa ne«.

I. L.

ZNAJSTVENI POSVET

100 let brnskega narodnostnega programa avstrijske socialne demokracije

Nekaj več udeležbe in zanimanja s strani zgodovinsko in politično zainteresiranih ljudi obeh narodnosti bi si bil simpozij o tako imenovanem »brnskem narodnostnem programu avstrijske socialdemokracije« že zaslužil. Priredila sta ga Slovenski znanstveni inštitut skupno z dunajskim Ludwig Boltzmann-inštitutom za novejšo avstrijsko kulturno zgodovino v šentjanškem k & k centru 23. in 24. septembra, torej skoraj na dan točno sto let po tem zgodovinskem kongresu avstrijske socialne demokracije (SV je kratko poročal).

Tako je posvet ostal v bistvu to, kar pomeni grški pojem symposion: obmizni pogovor strokovnjakov s skromnim številom poslušalcev udeležencev, kar je bilo škoda, saj so prispevki zgodovinarjev in politologov iz Avstrije, Slovenije in Italije bili povsem zanimivi in skrbno pripravljani; tudi diskusija po raznih prispevkih je potekala na visoki ravni.

Brnski kongres avstrijske socialne demokracije, ki je bil hkrati sedmi redni kongres vseavstrijske socialdemokratske stranke, je potekal od 24. do 27. septembra leta 1899. Udeležilo se ga je 122 predstavnikov vseh strankinih nacionalnih enot cis-

V k & k centru v Šentjanžu so priznani zgodovinarji iz Avstrije, Slovenije in Italije razpravljali o brnskem narodnostnem programu avstrijske socialdemokracije. Povod za dvodnevni simpozij je bila 100-letnica sprejetja tega programa, ki je v novejšem času spet pridobil na pomenu. – Kot pred 100 leti je srednjeevropski prostor tudi v iztekajočem 20. stoletju soočen s problemom, zaradi katerega je že tedanja državna ureditev razpadla: z nacionalizmom. Spet so razpadle večnarodne države in smo priče renesanse nacionalističnih stremeljenj.

nosti, in zavrgla dotlej obstoječi dualizem med (nemško) avstrijsko in madžarsko polovico. S tem si je pridobila tudi ironični

vinarjev in verjetno eden najboljših poznavalcev tega obdobja avstrijske zgodovine, ljubljanski akademik Janko

prav končno ni prodrli; medtem ko se je Jesih koncentriral na teoretske razlike med večinskim taborom in Kristanovim

stopnji socialne in kulturne lestvice.

Franci Zwitter z Dunaja je v svojem prispevku poskušal podati sliko slovenskega pisatelja in politika Ivana Cankarja in njegovega odnosa do socialne demokracije v političnem in kasneje narodnostnem smislu, njegovo približevanje socialni

Franci Zwitter

demokraciji in pozneje zopet njegovo emocionalno oddaljitve od nje, zlasti po zloglasni »tivoljski resoluciji«.

Linški profesor Ardelj je končno na podlagi temeljitih študij nakazal ves nastanek »brnskega narodnostnega programa« v razmerah že pripravljajočega se razmaha nacionalistične razcepitve vseavstrijskega socialdemokratskega gibanja, posebno v nemški in češki tabor, in je »brnski program« označil kot najmanjši skupni imenovalac vseh v Brnu zastopanih narodnostnih elementov skupne stranke, ki so že bile nacionalno organizirane in je tozadevno tudi opozoril na paralelni razvoj v avstrijskem sindikalnem gibanju, ki ga je Viktor Adler označil kot »dvojčka« partije.

Celovški zgodovinar profesor Derndarsky pa je podal zanimiv in širok pogled na predstave in nazore, ki so jih razvijale nesocialdemokratske politične stranke (liberalci, krščanski socialci idr.) na rešitev tega perečega vprašanja v iztekajočem se 19. stoletju.

Prireditve torej, ki je skrbela tudi v neuradnem delu sporeda za številne prijateljske diskusije med predavatelji samimi ter skromnoštevilčnimi udeleženci, ki so nedvomno vzeli s seboj na pot marsikatera nova spoznanja.

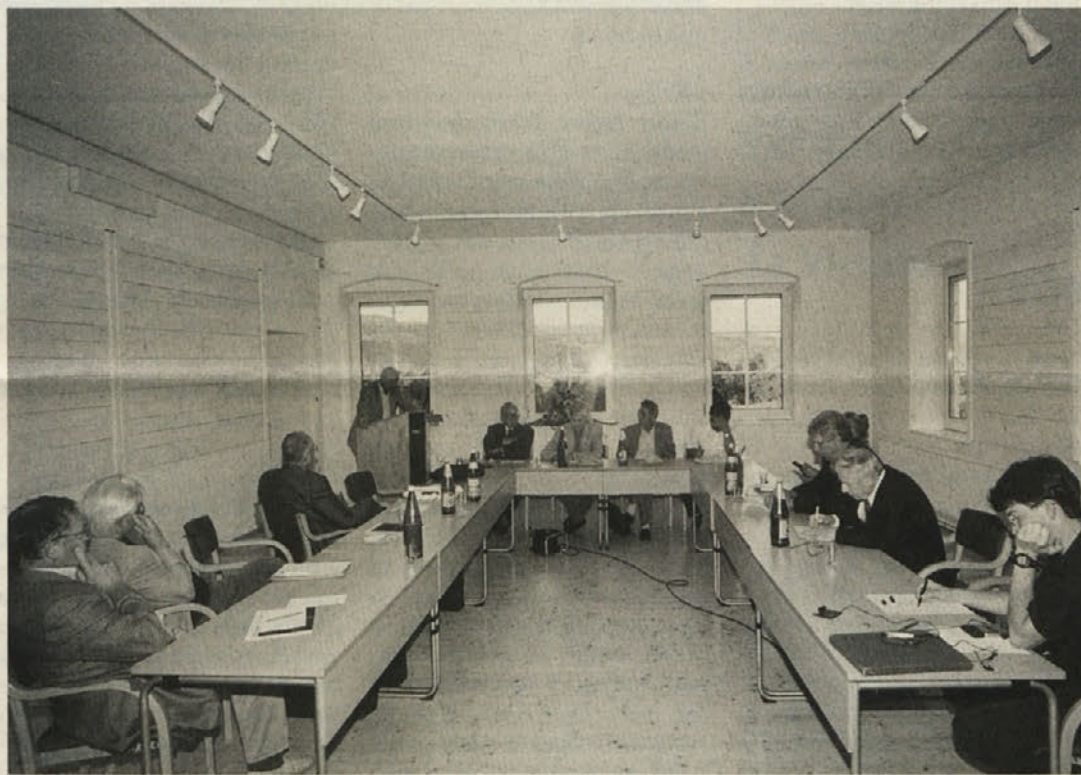
Upati je, da bo protokolni zvezek, ki ga bosta izdala Slovenski znanstveni inštitut skupno z Ludwig Boltzmann-inštitutom za novejšo avstrijsko kulturno zgodovino, našel več odziva, kot simpozij, za katerega izvrstno pripravo velja zahvala tudi Slovenski prosvetni zvezi.

f. z.

Janko Pleterski

lejtanske polovice avstro-ogrške monarhije, torej slovenske, nemške, italijanske, rusinske, poljske in ukrajinske narodnosti. Bil je popolnoma v znamenju preureditve avstro-ogrške monarhije v demokratično zvezno državo, ki naj bi temeljila na splošni, enaki in neposredni volilni pravici, medtem ko naj bi postale zgodovinske kronovine samoupravna telesa, razmejena po narodnostnih mejah. Samoupravna ozemlja enega naroda naj bi sestavljala narodnostno enotno zvezo, ki bi opravljala narodne zadeve povsem samostojno oz. avtonomno. S tem sklepom se je avstrijska socialna demokracija izrecno izrekla za obstoj avstro-ogrškega cesarstva, čeprav na osnovi narodnostne enakoprav-

Upati je, da bo našel protokolni zvezek več odziva kot simpozij sam

prizvok »c. kr. socialna demokracija«. Vsekakor je ta »brnski narodnostni program« bil do takrat najkonkretnjši in nedvomno tudi narodom in narodnostim najširši in najbližji ko-

Pleterski, govoril o takratnih narodnostnih razmerah, segel nazaj do pomladi narodov leta 1848 ter potegnil lok svojih izvajanj do konceptov raznih, ne samo slovenskega, ampak tudi drugih nenemških narodov in narodnostmi v Cislejtaniji. Zlasti je opozoril na dejstvo, da avstrijska politika ni razlikovala med narodi in narodnostmi, marveč samo med »Nationen« in »Volksstämme«, kar je seveda otežilo pravno utemeljevanje narodnih in narodnostnih državnopravnih določil.

V svojih prispevkih sta se tržaški univerzitetni profesor Jože Pirjevec in sodelavec Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani mag. Boris Jesih osredotočila na prispevek Etbina Kristana, delegata južnoslovenske socialdemokratske stranke na brnskem kongresu, ki je kljub številčni in politični šibkosti svoje stranke potek kongresa s svojim predlogom o rešitvi narodnostnega problema na podlagi personalne avtonomije močno sooblikoval, če-

stališčem na kongresu samem, je Pirjevec opisal tudi praktične posledice, ki bi – posebno za Trst in okolje – izhajale iz Kristanovega predloga in s tem v zvezi tudi na zelo zgo-

Jože Pirjevec

voren način nakazal razmere, v katerih je živel slovenski proletarijat v mednarodnostnem in multikulturnem ter večjezičnem Trstu: na spodnji

Boris Jesih

rak k rešitvi problema, ki je končno privedel do prve svetovne vojne in propada monarhije.

V svojem uvodnem referatu je starosta slovenskih zgo-

BILČOVŠ

Občni zbor SPD »Bilka«

Pretekli petek je imelo prosvetno društvo »Bilka« svoj redni občni zbor, kjer so izvolili tudi novo predsedstvo. Dosedanji in na novo izvoljeni predsednik Rupert Gasser je poročal o bogati in pestri mladinski odrski dejavnosti (skupno sedem premier), ki jo hočejo nadaljevati

tudi v prihodnosti. Poleg te dejavnosti bodo priredili celo vrsto koncertov in bilčovsko jesen meseca novembra.

Novi odbor: Rupert Gasser (predsednik), Krista Krušič (podpredsednica), Andreas Berchtold (blagajnik) in Marija Weber (tajnica). **M. Š**

LOČE

N'mau čriez izaro ...

Blagolasno so odmevali akordi po napolnjenem božjem hramu v Ločah. Oktet Suha je bil preteklo nedeljo v gosteh in oblikoval božjo službo s svojim izbranim petjem. Zbor, ki ni le že zdavnaj zaslovel po koroških dolinah, ampak daleč preko meja naše očetnjave in prejel tudi že več mednarodnih priznanj, smo doslej le redko slišali v Ločah. Zato bi mu domačini gotovo zamerili, če odlični pevci po sveti daritvi ne bi dodali še malo priboljška, nekaj posvetnih pesmi. Tej želji je oktet rad ustregel in dodal nekaj

umetnih in narodnih iz svojega obširnega programa. Izvrstno občutljivo med temi je zvenela tudi nemška »Is schon still u'man See« ter italijanska »La montanara«, ki daleč nista edini iz njihovega pisanega, mednarodnega šopka. Mogočna loška cerkev je tako doživela spet enkrat vrhunsko petje in poslušalci so se z močnim odobravanjem zahvalili gostom.

Z ganljivo domačo pesmijo »N'mau čriez izaro« so se ti poslovili in stotero oči iz občinstva je izražalo željo: Prav kmalu nasvidenje v Ločah. **F. Č.**

NOVA ATRAKCIJA OBČINE BILČOVŠ

Mistična »mesta moči«

S pešpotjo »Naš gozd živi« so v Bilčovsu lani začeli razvijati novo turistično filozofijo – in to v občini, ki se sicer zaradi svoje geografske lege pač ne more ponujati kot nujno glavni sezonski kraj. To pomeni, da so v občini spoznali, da gre za to, kako gostom najbolj in najbolj privlačno približati svoje naravne zaklade.

Pri pešpoti »Mesta moči« gre za spodbudo vsem obiskovalcem, prepotovati pot v lepem naravnem ambientu z odprtimi očmi in si spričo ihte vsakdana vzeti tudi toliko časa, da je mogoč postanek ob posameznih postajah. Vsak ima namreč dodatno tudi možnost, da si na izhodiščni točki pešpoti

sposodi kasetofon in si posluša razlage – od opisa naravnih zakonitosti (npr. sveta mravelj), nezaznanih človeških navad (križpotja od nekdaj urejajo na magnetno negativno ioniziranih točkah sevanja), pa tja do tega, da si po nasvetih skuša odahnuti in se zamisliti ob pogledu na Rož. Skratka ponudba, o kateri je na odprtju tudi županja Štefi Quantschnig ugotovila: »Za dvojezično občino Bilčovs je jasno, da tudi take ponudbe izvede dvojezično!« – je zagotovo lahko tudi zgled za druge občine, na vsak način pa potrjuje dejstva, da tudi dvojezičnost regije lahko postane dodaten argument v turistični propagandi.

CELOVEC / TRST

Želja po sodelovanju v založništvu

V okviru Primorskih dnevor sta sta predstavnik založbe Mladika Marij Maver in Sergej Pahor na sedežu KKZ predstavila založniško dejavnost zadnjih let. Medtem ko je začela izhajati revija »Mladika« že leta 1957 na pobudo katoliških izobražencev, so z založniško dejavnostjo pričeli šele leta 1961. Med prvimi sodelavci družinske revije so bili: Jože Peterlin, Stanko Janežič, Janez Prepeluh, Mirko Javornik, Vijolica Fonda in drugi. Po osamosvojitvi Slovenije se je tudi trg za majhno založbo nekoliko odprl. Založniška politika pa je predvsem usmerjena na potrebe domačega prebivalstva. Število naslovov znaša približno deset, avtorji in avtorice pa so

pretežno Tržačani. Naklada se giblje med 500 in 2.000 komadi. Dobro in uspešno prodajajo romane, ki so na razpolago na vsem slovenskem naseljenem ozemlju. Založba hoče biti tudi most med slovenskim in italijanskim Trstom. Do danes so izdali dve knjigi v italijanščini. V prihodnosti pa želijo pridobiti še več sodelavcev iz obeh narodov. S strani italijanske države dobivajo tudi finačno podporo, uredniki pa sodelujejo pravzaprav na prostovoljni osnovi. Predstavnik sta ugotovila, da je distribucija knjig vseslovenski problem. Izrazila sta željo po tesnejšem sodelovanju z založbami, knjigarnami v zamejstvu in Sloveniji. **M. Š.**

ENO LETO RADIO AGORA IN KOROTAN

Uspešna in spodbudna bilanca

Sodelavci radia Agora

Pred letom dni sta začela oddajati zasebni radijski postaji Agora in Korotan. Oba radia sta si po koncepciji različna, vendar se v resnici dopolnjujeta in bogatita radijsko ponudbo na južnem Koroškem in v sosednjih deželah.

Agora

Radio Agora je medkulturni medij, ki zavestno gradi mostove med obema narodoma na Koroškem. Kontinuiteta in pluralnost sta sestavna dela njegovega sporeda, ki ga oblikujejo poleg stalnih sodelavcev skupine zunanjih sodelavcev in sodelavk ter posamezniki. Poslovodja Helmut Peissl ocenjuje enoletno oddajanje pozitivno »čeprav so bili ob začetku strašne težave s tem novim komunikacijskim medijem. Zamišljal sem odprtega, dvo- in večjezičnega nekomercialnega radia ni bila nova. Novo je bilo, kako to idejo uresničiti s sodelavci in sodelavkami, ki so morali zaratati ledino. S sporedom sem kar zadovoljen, izboljšati pa moramo dvojezično oddajanje v živo in moderacijo. V tej zvezi nas čaka še veliko napora.«

Radio Agora je odprt radio

za različne socialne, interesne, narodnostne in starostne skupine. Poslovodkinja Angelika Hödl je vesela, da je v prvem letu uspelo pritegniti k sodelovanju in oblikovanju oddaj tudi razne imigrantske skupine. Sedaj redno oddajajo v španščini, srbohrvaščini in angleščini. S temi programi hočejo tudi nadaljevati. »Svobodne skupine so obogatitev za radio in vedno spet skrbijo za svež veter. Kreativnih omejitev pa ni.«

Radio hoče biti širok forum državljanov – agora – v pravem pomenu besede. Delovanje radia je za naslednje leto zagotovljeno. Prihodnost radia pa bo seveda tudi odvisna od sestave nove zvezne vlade.

Korotan

Tudi glavna urednica radia Korotan Marica Štern-Kušej je z bilanco v prvem letu oddajanja zadovoljna. »Sicer imamo idej in želja še in še ... finančne zmogljivosti pa so omejene kot tudi štab sodelavcev in sodelavk. Skušali pa bomo izboljšati še programsko ponudbo in uresničiti ideje, ki se vedno spet porajajo znotraj in tudi zunaj uredništva.« Ob začetnih po-

rodnih krčih in s skokom v mrzlo vodo »smo kar dobro zaplaval. Imeli smo tudi dovolj časa, da se pripravimo in navedimo na ta nov medij.«

Programska shema se je sicer nekje ustalila in tudi obnesla, a spremembe niso izključene.

Oddaje so pretežno v slovenščini in so namenjene predvsem poslušalcem in poslušalkam slovenske narodne skupnosti na Koroškem. »Naloga radia Korotan je v prvi vrsti ta, da posredujemo informacije v slovenščini in s tem tudi krepi narodno zavest. Slovenščina je več kot samo jezik za domačo uporabo.«

Nemško govoreče poslušalce pa skušajo nagovoriti z glasbo, ki sega od narodnozabavne

Glavna urednica radia Korotan Marica Štern-Kušej

do pop glasbe. »V prvi vrsti delamo program za slovensko narodno skupnost«. Obstoja radia Korotan je zagotovljen za naslednje leto. Ker pa nove vlade še ni, upajo pri radiu Korotan, da bo delovanje tudi od nove vlade zagotovljeno za naslednja leta. Le težko si glavna urednica more predstavljati scenarij, da bi vlada črtala podporo in tako ukinila oba radia.

Mirko Štukelj

CELOVEC

Izšel je nov pravni leksikon

Te dni so v Celovcu predstavili nov slovenski pravni leksikon, ki je izšel v založbi OST, sestavili pa so ga izključno Slovenci iz zamejstva. Ideja za izdajo leksikona, ki je obenem tudi slovar, je nastala na seminarjih za prevajalce v Sloveniji. Tako je srednje velik priročnik rezultat večletnega praktičnega dela in je tudi namenjen predvsem prevajalcem in tolmačem v Sloveniji in zamejstvu. Vodilo je bilo, da mora uporabnik gesla hitro najti, le-ta pa so napisana tako, da jih tudi nepravnik razume.

Glavni del je slovenski leksikalni del, ki upošteva tudi koroške potrebe. Knjiga obsega 2000 pogostih gesel in podgesel ter ustrezne v nemškem in italijanskem jeziku. Na predstavitvi leksikona je soavtor dr. Pavel Apovnik razložil, da mu

je pri sestavi dela šlo za današnji pravni jezik, ki tudi upošteva kontinuiteto pravnega reda. To je posebno pomembno z ozirom na slovenski pravni jezik v Avstriji. Saj se institucije tu in v Sloveniji ne vedno prekrivajo, zato avtor tudi odsvetuje prilagajanje slovensko-avstrijske jezikovne prakse slovenski v Sloveniji. V knjigi je koroško tradicijo kombiniral s stanjem pravnega jezika v Sloveniji, ki pa se seveda razvija naprej, tudi v sklopu prilagajanja slovenskega pravnega reda evropskim normam.

Osnova leksikona je poleg pravne prakse, jezika zakonodajalca v Sloveniji, Avstriji, Nemčiji in Italiji tudi novejša strokovna literatura. Priročnik je sicer neuradno delo in tudi ni jezikovno normativnega značaja, vendar bo pravšnji za

vsakogar, ki na hitro išče jezikovne ustreznice bodisi v slovenskem, nemškem ali italijanskem jeziku. **A. L.**

Pavel Apovnik / Karlo Primožič / Aleksander Feri: Slovenski pravni leksikon z nemškimi in italijanskimi ustreznici geselskih besed. Ljubljana: OST, 1999, 312 str., 800 šil.

POTRNA / RADGONA

Projekt »AlieNation« v Pavlovi hiši

»... AlieNation uporablja občutke strahu in samoznaničevanja in se jih poslužuje na nesramen način. Kot (post?)kolonialno zaznavo, kot zaznavo vzhodnjaške umetnosti in kot samoznaničevanje so na prodaj predpostavke, ki oblikujejo sociokulturni output v skorajda okamenelih držah ... Napetost ostane na terenu, tako da ostanejo misli o različnosti in enakosti nedoločene. Čim globlje kopljemo, tem bolj se zapletejo stvari ...« piše Michael Petrovitsch, poslovodja Kulturnega društva člen VII v katalogu k razstavi AlieNation, ki je bila otvorjena preteklo soboto v Pavlovi hiši v Potrni v Radkersburgu na Štajerskem.

Kulturni center Pavlova hiša se nahaja, kakor to pojmujejo zastrašeni štajerski politiki in prebivalci, na obrobju Evrope in to ne le kar se tiče zunanje meje Evropske unije, temveč tudi v socialno- in kulturnopolitičnem ter gospodarskem smislu. Štajerski Slovenci, ki so se organizirali pred nekako 10 leti v Kulturnem društvu člen VII in katerih pravice so tudi zapisane v členu 7 državne pogodbe iz leta 1955, so hipoma postali grozljiva miš evropskega obrobja, ki povzroča v strahopetnem štajerskem slonu prastrah pred padcem v zgodovinsko (ne)zavest. V kooperaciji z Multimedijским centrom KIBLA iz Maribora skuša projekt AlieNation (Odtujitev) v Pavlovi hiši v Potrni na to situacijo opozoriti z izbranimi umetniškimi pristopi, ki naj asociativ-

no nudijo obiskovalcu pomoč, da sam razreši lasten gordijski vozel, ki ne dopušča sproščenega življenja.

Najbolj razvidno je to uspelo mladima studentkama Akademije likovne umetnosti v Ljubljani,

estetske povezave v podobi sami in med podobami kažejo na zahtevnost in energičnost ustvarjalnega značaja Damjana Švarca, ki je predstavil svoje fotografije, medtem ko slikar Marko Jakše z emocionalnimi slikami v velikih

Damjan Švarc vedno preseneti

ki nastopata pod imenom Eclipse z inštalacijo »Zajtrk na travi«. Dvojica Eclipse lastno intimo prikazuje tako javno, da je dosti (moških!) obiskovalcev s šaljivimi komentarji ali pa z ignoranco začela skrivati svojo lastno »pogrošno predelavo« pornografske moške fantazije. Na drug način raziskuje intimo in zasebnost spletni umetnik Igor Štromajer z internet instalacijo b.ALT.ica, ki jo je posvetil pokojnemu očetu, »svetu, kjer se čas konča«. V to inštalacijo se lahko vsak poglobi na spletni strani <http://www2.arnes.si/~ljintima1/baltica>. Asociativne, duhovite, šokantne in

formatov obdelava z ironičnimi in fantastičnimi figurami absurdnost človeške sociale. Zavito v glasbeno ambientalno elektroniko Črička iz Maribora, ki je med obiskovalci sprožil diskusijo, kje je meja med stilno neobremenjeno plesno glasbo in eksperimentalno elektroniko, se je otvoritvena noč v Pavlovi hiši iztekla z štajerskim prigrizkom kosanjev in sezonskim dodatkom mošta.

AlieNation si lahko ogledate v Pavlovi hiši vsak dan, razen ob nedeljah in ponedeljkih, do 17. 12. 1999 od 14.00 do 18.30 ure.
jka

Člen 7 kot zvočni zakon

Ali ste že kdaj razmišljali o tem, kako bi lahko zvenel kak zakon, če bi ga kdo uglasbil? Inicijativa manjšine na Dunaju, ki si prizadeva za pravice in večjo akceptanco manjšin v Avstriji, si je tozadevno izmislila nekaj posebnega: z natečajem »zvočni zakon« poziva glasbenike in komponiste, naj uglasbijo člen 7 avstrijske državne pogodbe.

Člen 7 sodi med tiste zakone, ki imajo za manjšine posebno simbolno vrednost. Izrecno so v njem imenovani Slovenci na Koroškem in na Štajerskem ter gradiščanski Hrvati. Tudi če druge manjšine niso imenovane, je člen 7 istoveten s priznavanjem kulturne raznolikosti Avstrije. Inicijativa manjšine meni, da je danes še posebej pomembno, opozarjati na take pozitivne nastavke, ker jih je le malo in so povrh le malo znani.

Zato vabi inicijativa vse avstrijske glasbenike, da se udeležijo razpisa. Pogoji za sodelovanje je upoštevanje besedila člena 7, ki se lahko tudi svobodno preoblikuje, pri čemer je sodelovanje z literati zaželeno. Izbira jezika je svobodna, vendar naj bi bil to jezik, ki se v Avstriji tudi govori. Glasbeno-stilno je vse dovoljeno. Kompozicija naj bo dolga kvečjemu 7 minut.

Žirija glasbenih strokovnjakov bo odločala o prvih treh nagradah v višini 50.000, 30.000 in 20.000 ATS. Rok za prijave je 15. december 1999, rok oddaje glasbenega izdelka pa 28. februar 2000. Nagradjeni in najboljši prispevki bodo objavljeni na posebni zgoščenki.

Nadaljnje informacije »Klang Gesetz«: Initiative Minderheiten, Gumpendorfer Str. 15/13, 1060 Dunaj, tel.: 01/586 12 49 12, fax: 01/585 82 17, e-mail: initiative.minderheiten@blackbox.at

LJUBLJANA

Razstava o Leonardu da Vinciju

3. novembra se bodo v narodnem muzeju Slovenije odprla vrata razstave, ki bo obiskovalcem razgrnila vse strani da Vin-

val je perspektivo in merjenje časa, med drugim si je zamislil avtomobil, helikopter, padalo, bager, podmornico, tank, številna orožja, konstruiral utrdbe, dvigala, raznovrstne mostove, reguliral je reke in še bi lahko naštevali. Njegovo raziskovalno in izumiteljsko delo je na razstavi predstavljeno s 35 modeli. Da Vinci pa je bil tudi slikar, risar in kipar, ki je stremel

Da Vinci kot anatom

cijevega delovanja. Razstava, ki je obšla že vse kontinente in privabila že okoli dva milijona obiskovalcev, prikazuje z 250 eksponati vsa številna področja, s katerimi se je ukvarjal Leonardo da Vinci.

V drugi polovici 15. in v začetku 16. stoletja je raziskoval optiko, mehaniko, hidravliko, se ukvarjal s študijem geometrije in matematike, preučeval

po popolnosti in se loteval ambicioznih projektov.

Razstava je koncipirana izrazito didaktično in s pomočjo osmih multimedijskih programov nudi celovit vpogled v obdobje renesanse, v Leonardovo življenje in delo ter njegov ogromen raznovrsten opus. Lahko si ogledate tudi 18-minutno video predstavitev nekaterih njegovih najbolj znanih slik.
M. G.

CELOVEC

Musil v internetu

www.musilmuseum.at je novi naslov Musilovega muzeja na spletnih straneh v internetu. Muzej za literaturo je šele treja ustanova, ki ga je kulturni oddelek mesta Celovec sprejel v svoj marketing projekt na internetu. Na spletnih straneh lahko najdete izčrpne podatke o Robertu Musilu, Ingeborg Bachmann in

Christine Lavant, lahko pa se tudi virtualno sprehajate po muzejskih prostorih. Poleg tega je zastopan tudi celovški literarni tečaj in pod oznako »news« se vam pokažejo aktualni dogodki in informacije o prireditvah v muzeju in v Musilovem domu. Dodatno prednost imajo uporabniki interneta tudi v tem, da lahko po e-mailu dobijo vse aktualne termine neposredno in hitro v hišo.

LJUBLJANA

Mednarodni festival avtorskega filma

Ljubljanski filmski festival, ki bo potekal od 5. do 11. novembra, praznuje deseto obletnico. Tudi v svetu si je uspel pridobiti mesto, ki mu gre, zato bo letos ljubitelje filma presenetil kar s petinsemdesetimi filmi, ki so časovno razporejeni tako, da si lahko ogledate prav vse. Zadnji nasvet ni šala: v Ljubljani si pač ne morete vsak večer ogledati avtorskega filma, zato je za filmofile november naporen mesec.

Borba za mesto v mreži mednarodnih festivalov je po desetih letih obrodila sadove. Če so pred leti morali selektorji Ljubljanskega filmskega festivala od tujih lastnikov kopij jemati tudi manj kvalitetne filme, sedaj lahko izbirajo le najkvalitetnejše, hkrati pa festival že posega po članstvu v mednarodnih filmskih organizacijah, kar ni nepomembno tudi za promocijo mesta in države.

Perspektive

Ljubljanski festival ni tekmovalnega značaja, kar je po eni strani dobro, saj mu ni treba predstavljati naj-

novejših produkcij prijavljenih filmov, in med leto, dve ali tri leta starimi filmi izbira najboljše. Pa tudi nagrada publike, ki jo po koncu festivala podeli glavni sponzor, nima mednarodne veljave. Festival je generalnega tipa in ni specializiran na žanre.

Že uveljavljeni sekciji »Perspektiv«, ki prikazuje filme neodkritih mladih avtorjev, so letos dodali »Ekranove perspektive«. Ekran je filmska revija, ki izhaja v Sloveniji in objavlja kritike filmov, ki povzročajo bralcem težave, saj skoraj nimajo možnosti, da bi te filme sploh kdaj videli. V letošnji program je uvrščenih nekaj teh preko zapisane besede že znanih filmov, ki jih predvsem odlikuje nekonvencionalna filmska govorica.

V sekciji »Predpremiere« so vsako leto predstavljeni filmi, ki jih na festivalu lahko sprejmete, ker se bodo pojavili kasneje v rednem programu, ne

posegajo pa po še nepoznanih ustvarjalnih smereh. Sekcija »Fokus« bo letos predstavila v Evropi vedno bolj uveljavljeno špansko kinematografijo.

Retrospektive

Ker selektorji festivala šele zadnja leta lahko vse prikazane filme izbirajo sami, bo morda najzanimivejša sekcija »Retrospektiv« s podnaslovom »Dolg devetdeset let«, s filmi, ki jih sodobni filmofil mora videti. Vse najboljše, kar so ustvarila devetdeseta, pa jih tisti, ki ne živijo na Zahodu, niso videli.

V sekciji »Posvečeno« se bodo predstavili japonski režiser Takeshi Kitano, Iranec Mohsen Makhmalbaf in Američanka vietnamskega rodu Trinh T. Minh-ha, ki bo prišla tudi v Ljubljano. V Ljubljano bo prišlo tudi nekaj producentov z vsega sveta, ker bo zadnje dni tam potekala mednarodna konferenca o nizkoproročunski filmski produkciji, ki si je zastavila vprašanje, kako filmski proračun vpliva na izdelek.

Se vidimo v kinu!

Za natančnejši program pobrsajte po: <http://www.megaklik.si/LIFFe/>

Irena Destovnik

PRIREDITVE

ČETRTEK, 28. 10.

CELOVEC, ke, Südbahngürtel
20.00 »Jelka« (v nemškem jeziku)

PETEK, 29. 10.

PEČE, Gostilna Linde –
Posojilnica-Bank Zila
18.00 Redni občni zbor

BILČOVŠ, pri Miklavžu – SPD Bilka
20.00 Premiera: Gornastenedimuha
(Alenka Goljevšček).
Priložnostni dohtar (Moliere-
Vilfrak); nastopa: mlad.
igralska skupina SPD Bilka;
režija: Bernarda Gašperčič

PLIBERK, Kulturni dom
20.00 Odprtje razstave dr. Maksa
Domeja »Doma in po svetu«.
Glasbeni okvir: Ženski oktet
»Pet in tri«

SOBOTA, 30. 10.

BLEŠČEČA – SPD Celovec
Delovna akcija

BOROVLE, na pokopališču – ZKP
15.00 Osrednja spominska svečanost
v spomin padlim borcem proti
fašizmu in žrtev nacional-
socializma

ŠENTJANŽ, k & k – SPD
Šentjanž

19.30 Premiera: Cesarjeva nova
oblačila. Nastopa: Šentjanska
otroška gledališka skupina II

BILČOVŠ, pri Miklavžu – SPD Bilka
20.00 Ponovitev: Gornastenedimuha
(Alenka Goljevšček).
Priložnostni dohtar (Moliere-
Vilfrak); nastopa: mlad.
igralska skupina SPD Bilka,
režija: Bernarda Gašperčič

NEDELJA, 31. 10.

CELOVEC, Schloß Ehrental
10.00 Razstava fotografij »Akt in der
Natur«

ŠENTJANŽ, k & k – SPD Šentjanž

10.00 Ponovitev gledališke predstave:
Cesarjeva nova oblačila.
Nastopa: Šentjanska otroška
gledališka skupina II

ROTOVŽ, Dvorana grbov
11.00 »Ohne Heim – Die Fremde in
mir«. Literarna matineja s
skupino »Wiener Tschuschen-
kapelle«; predstavitev nemških
prevodov Ivana Cankarja in
antologije nemških avstrijskih
pisateljev

ŠMIHEL, Farna dvorana –
KPD Šmihel

11.00 Premiera »Modra vrtnica
za princesko«

SREDA, 3. 11.

ŠENTJANŽ V ROŽU, k & k
18.00 Medijsko delo. Medijski trening
za boljšo prezentacijo
svoje osebe oz. društva

TINJE, v domu
19.30 Rastava skulptur in kipov. Raz-
stavlja: Miha Kač iz Slovenije

ČETRTEK, 4. 11.

TINJE, v domu
19.00 Vpliv sorojencev na razvoj
otroka. Predavateljica: Sonja
Einspieler-Kraxner

PETEK, 5. 11.

ŽELEZNA KAPLA, Farna dvorana
20.00 Gledališka predstava »Jelka«.
Gostuje: Studiobühne Villach;
predstava je v nemščini

BILČOVŠKA JESEN '99

Zdravilo
proti
depresiji

Tudi v Bilčovsu je začelo padati listje
z dreves in se je začela pojavljati je-
senska depresija. Slovensko prosvetno
društvo »Bilka« pozdravlja ta megleni
čas s festivalom »Bilčovska jesen
'99«, ki bo z dvodnevni programom
v ljudski šoli v Bilčovsu razvedril do-
mača srca. Saj je vse »alles 1«, pravi a
capella rusticale, ki je bolj znana pod
imenom 4xang in bo marsikoga z na-
stopom v soboto, 6. novembra,
ob 20. uri v ljudski šoli, rešila
s teksti znanega kabaretista Jo-
sefa Haderja pred pohodom v
Dravo. Tudi otroci se bodo
nasmejali v nedeljo, 7. 11., ob
11. uri na predstavi gledališke
skupine Teatr za vse s »Kek-
cem in Pehto«. Prav tako v ne-
deljo ob 20. uri bo Mala trža-
ška kabaretna banda s predsta-
vo »Kraški ter@n« z zabavni-
mi in pikrimi spoznanji gotovo
razmislila meglo, ki drugače
samo moti razgled v prelepo
naravo v Bilčovsu.

INCE

vabi na
humanitarno glasbeno
prireditev

SLOVENSKI SLAVČEK '99
29. oktobra 1999
ob 20 uri
v dvorani komunalnega
centra Domžale

Center za usposabljanje
in varstvo invalidnih
oseb Mengeš

V ŽIVO BODO NASTOPILI:
ansambel F. Miheliča, ansam-
bel Bratov Poljanšek, Frajkin-
clari, ansambel Zasavci, an-
sambel T. Verderber, ansambel
Vasovalci, Domžalski rogisti
Karte lahko naročite v pred-
naročilu v INCE Mengeš,
tel.: 00386-61-737933

SLOVENSKA ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

vabi v sodelovanju s starši, učitelji, knjižničarji, slovenskimi krajevnimi društvi, dvoje-
zičnimi šolami, Mladinskim domom, Slovensko gimnazijo, Trgovsko akademijo in Varst-
vom ABCČ vse mlade bralke in bralce k vsakoletnemu branju za bralno značko. Sodelu-
joči naj preberejo sedem ali več slovenskih knjig.

NASLOVI ZA PRIJAVE

BILČOVŠ: društvena soba, mentorica Irena Reichmann. BOROVLE: glavna šola, mentorji
Matilda Boročnik, Tatjana Kupper-Pavčič in Janko Woschitz. KOTMARA VAS: društvena
soba, mentorji Danica Hanuna, Jožko Pack in Marija Wakounig. OBIRSKO: ljudska šola,
mentorica Marta Polanšek. RADIŠE: kulturni dom, mentorica Leni Ogris. SELE-KOT:
ljudska šola, mentorica Marta Velik. ŽELEZNA KAPLA: ljudska šola, mentor Edi Oraže.
CELOVEC – Mladinski dom: mentorji Richard Jernej, Meda Kavčič, Berta Piskernik in Eda
Velik. Varstvo ABCČ: mentorica Eva Schellander. Slovenska gimnazija: mentorji učitelji
slovenščine Ivana Kampuš, Jožko Kovačič, Marija Malle, Maja Millionig-Kupper (Cilka
Gutovnik, Lojze Dolinar). Dvojezična trgovska akademija: mentorica Tanja Wellenzohn.
Slovenska študijska knjižnica.

Tekmovanje za bralno značko bo potekalo od 22. oktobra
1999 od 22. junija 2000. Veselimo se sodelovanja!

PRAZNUJEJO! Brigita Knez

iz Dobrle vasi – rojstni dan;
Marija Rupic iz Pogreč – rojst-
ni dan; Brigita Dovjak iz Pod-
grada – rojstni dan; Ana Krass-
nik iz Grabalje vasi – osebni
praznik; Toni Kajžnik iz Rožeka – rojstni
dan; Hanzi Kelih iz Sel – 60. rojstni dan;
Karel Komar z Metlove – rojstni dan; Ju-
stina Brežjak iz Žitare vasi – rojstni dan;
Marija Schiffrer iz Mokrij – rojstni dan;
Simon Kropivnik iz Galicije – rojstni
dan; Slavka Stropnik iz Libuč – 50. rojst-
ni dan; Urši Male s Kota v Selah – 92.
rojstni dan; Ančka Jernej iz Šmihela –
rojstni dan; Kristijana Dlopst iz Večne
vasi – rojstni dan; Šiman Pavlič iz Globas-
nice – rojstni dan; Štefka Skuk s Senčne-
ga kraja – rojstni dan; Elfi Hutter iz Več-
ne vasi – rojstni dan; Karl Mert z Bistrice
pri Pliberku – rojstni dan; Pepca Oraže s
Kota v Selah – rojstni dan; Mici Užnik iz
Borovelj – rojstni dan; Kati Magek iz Svet-

**SLOVENSKI
VESTNIK**
čestita!

ne vasi – rojstni dan; Štefan
Gregorič ml. iz Male vasi –
35. rojstni dan; Lambert Pi-
sjak iz Verovc na Radišah –
rojstni dan; Ana Zabltnik
iz Biljnovsa – rojstni dan.

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim
poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev
za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA
dr. Andrej Leben (-34) Jože Rovšek (-30)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletekst 299

Četrtek, 28. 10. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Žilja

Petek, 29. 10. ■ 18.10 Utrip kulture

Sobota, 30. 10. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi ...

Nedelja, 31. 10. ■ 6.06 Dobro jutro, Ko-
roška / Guten Morgen, Kärnten! (žpk.
Franc Hudl) 18.00 Glasbena mavrica

Ponedeljek, 1. 11. ■ 6.06 Dobro jutro,
Koroška / Guten Morgen, Kärnten! (rek-
tor Jože Kopeinig) 18.00 Praznična

Torek, 2. 11. ■ 18.10 Otroški spored

Sreda, 3. 11. ■ 18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

Nedelja, 31. 10. ■ 13.30 ORF 2 • Janko
Ferk: Rekviem za starega očeta • »Teden
varčevanja« • Kaj takega: Vse za zimo na
»Šimanovem jarmaku« • Južnokoroške vasi
v športnem sedmerboju • Mladinski pevski
zbor San Justo iz Argentine na Koroškem

Ponedeljek, 1. 11. ■ 3.00 ORF 2 – Po-
novitev 16.30 TV SLO1 – Ponovitev

RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

VSAK DAN ■ 6.00 Dobro jutro, sonce
8.00 Domače viže in zborovska glasba
8.30 Živa (do 10.00) 14.00 V taberni
16.00 Od štirih do šestih

Nedelja, 24. 10. ■ 8.00 Otroški vrtljak
8.30 A capella 15.30 Voščila

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PETEK, 29. 10. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00
Kärnten unten durch (pon.) 12.00 Poročila
12.07 Divan 13.00 Kultura: Johannes
Zechner 18.00 Glasba 18.45 Poročila
19.00 Otroški kotichek 19.15 Glasba 20.00
Soundcheck 21.00 DJ-Line 24.00 Po
Koroškem: Otvoritev vrtca Mavrica (pon.)

SOBOTA, 30. 10. ■ 10.00 Simpozij v Oso-
jah: Bazon Brock 11.30 Antimilitarismus
heute und der Krieg von morgen 12.00
Poročila 12.07 Divan 13.00 Die Welt ein
Dorf: O bombažu 18.00 Sto decibelov 18.45
Poročila 19.00 V pogovoru: A. Moritsch
(pon.) 20.00 Yugo-Rock 23.00 Klub Karate

NEDELJA, 31. 10. ■ 10.00 Evropa v enem
tednu (BBC) 10.30 Glasba 11.00 Literarna
kavarna: Georg Aichinger 12.00 Poročila
12.07 Divan 12.30 Special: Iz zračne palače
18.00 Glasba z Gertijo in Renato 18.45
Poročila 19.00 Alpe Adria: Dalmatinske im-
presije 20.00 Sunday Loops DJ Nova 22.00
For those about to Rock 24.00 Glasba

PONEDELJEK, 1. 11. ■ 10.00 Mrtvaške pesmi
in žalostinke 12.00 Poročila 12.07 Divan
13.00 Alpe Adria: Dalmatinske impresije (pon.)
18.00 Kärnten unten durch 18.45 Poročila
19.00 Otroški kotichek 19.15 Blazno resno o
seksu (5) 20.00 Take the Jazz Train 22.00 Die
Welt ein Dorf (pon.) 23.00 Šoja & Elster (pon.)
24.00 Simpozij v Osojah: B. Brock (pon.)

TOREK, 2. 11. ■ 10.00 Kalejdoskop 12.00
Poročila 12.07 Divan 13.00 V pogovoru:
Brigitta Huhnke 18.00 Šport 18.45 Poroči-
la 19.00 Otroški kotichek 19.15 Best of
AGORA 20.00 Noche Latina 21.00 Antimili-
tarismus ... (pon.) 22.00 Literarna kavarna
(pon.) 23.00 Nachtfalter 1.00 Šport (pon.)

SREDA, 3. 11. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.30
Vox latina 12.00 Poročila 12.07 Divan
13.00 Po Koroškem: Polaganje vencev na
partizanska grobišča 18.00 Glasba 18.45
Poročila 19.00 Otroški kotichek 19.15
Glasba 20.00 Ruff Radio 22.00 Madforce
24.00 Kultura: Johannes Zechner (pon.)

ČETRTEK, 28. 10. ■ 10.00 Kalejdoskop
12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Glas-
ba 18.00 Šoja & Elster 18.45 Poročila
19.00 Otroški kotichek 19.15 Yesterday &
Today 20.00 Music for the Masses 23.00
Freak Show 1.00 Soundtrack

ŠENTJANŽ

ŠD Šentjanž praznovalo 50 let uspešnega delovanja

Športno društvo Šentjanž v Rožu, eno najstarejših in tudi najuspešnejših slovenskih oz. dvojezičnih društev na južnem Koroškem, je preteklo soboto s slovesno prireditvijo v k & k centru v Šentjanžu praznovalo 50-letnico svoje ustanovitve in uspešnega delovanja.

Višek jubilejne slovesnosti je bilo odlikovanje najuspešnejših športnikov društva v zadnjih letih: odlikovanje je med drugimi prejel alpski smučar Daniel Užnik kot član B-kadra ÖSV, na sliki z dr. Tonetom Partlom, Hanzijem Pscheiderjem in prvim predsednikom društva Hanzijem Inzkom

Slovesnosti so se v velikem številu udeležili aktivni in podporni člani ter prijatelji društva, ob jubileju pa so čestitali tudi predstavniki najpomembnejših športnih zvez v deželi (ASKÖ, Slovenska športna zveza, Deželna smučarska zveza), športnega referata pri koroški deželni vladi ter župan občine Bistrica. Med častnimi gosti so prisrčno pozdravili tudi prvega predsednika društva Hanzija Inzka, ki se mu je predsednik društva dr. Tomi Partl še posebej zahvalil za pionirsko dejanje tedanje generacije – ustanovitve slovenskega fizikulturega društva »Borba«, danes Športno društvo Šentjanž. »Brez vašega dela, danes ne bi bilo tega slavlja«, je poudaril Partl.

Dr. Partl je v svojem dvojezičnem govoru naglasil velik idealizem in angažma funkcionarjev, trenerjev in sodelavcev društva v preteklih 50 letih. Hanzij Inzko, Hanzij Weiss, Pepi

Einspieler in od leta 1969 dalje Erih Užnik so uspeli motivirati mladino predvsem na področju nordijskega in nato alpskega smučanja, Mihi »Seki« Hafner pa v nogometu, je poudaril Partl. Majhna vas v Rožu s svojim športnim društvom pa je postala znana širši mednarodni športni

blatnika ter bratov Patricka in Marcella Quantschniga v letošnjem jubilejnim letu pri šolarjih in otrocih nam dajo moč, da tudi v bodočnosti rešimo vse društvene težave«, je še dostavil predsednik društva, ki je – skupaj s častnimi gosti – nato odlikoval zgoraj omenjene uspešne športnike.

Podpredsednik Slovenske športne zveze Danilo Prušnik je športnikom in športnicam društva iskreno čestital k velikim uspehom ter funkcionarjem za načrtno delovanje, ki je šele omogočilo te uspehe. Posebej je tudi poudaril, da je bilo ŠD Šentjanž pred 50 leti eno tistih društev, iz katerega je prišla tudi pobuda za ustanovitev slovenske krovne športne organizacije, ki letos prav tako obhaja svojo 50-letnico.

ŠD Šentjanž je ob svoji 50-letnici postavilo tudi obširno razstavo o delovanju društva ter hkrati izdalo informativno jubilejno brošuro.

Skozi nadvse uspelo jubilejno prireditev z bogatim kulturnim sporedom je v obeh deželnih jezikih vodil poslovodeči predsednik društva Hanzij Pscheider.

I. L.

Preteklo nedeljo so ob petju domačega zbora »Lipa« in otroške skupine »Lipov cvet« na dvorišču Posojilnice v Velikovcu vsadili mlado lipo kot simbol življenja in sožitja. Praznika so se udeležili tudi številne stranke in poslovni partnerji banke.

Foto: Naš teden/Fera

LOČE

Nekoč v starih časih ...

Prijetna družba se je zbrala pretekli petek na večeru domačih pripovednikov v lični taberni Paco, na Ročičnikovem posestvu v Ločah. S prisrčnim dober večerom je napravil uvod že znani trio, tokrat v novi zasedbi (Erika, Hermi in Stanko). Brez kakih posebnih priprav – bilo je le nekaj pozdravnih besed predsednice SKD »Jepa-Baško jezero« ter gostitelja Joška – so ob prasketanju odprtega ognjišča kmalu zaživel stari spomini. Dogodivščine so se vrstile druga za drugo; nekatere samo še ohranjene po izročilih, druge spet doživete od navzočih starejših letnikov. Sapiča iz davnine ali polpreteklih časov je zavela po domačem

gostišču. Dosti šaljivega pa tudi katero pikro na račun kakega »gospoda« je bilo slišati. A to zadnje ne iz kakega zlobnega namena, marveč enostavno z vidika, da smo vendarle vsi krvavi pod kožo. Odlični trio je s posrečenimi pevskimi vložki povezoval in dopolnjeval pripovedovanja. Toda tudi resni prispevki niso manjkali, predvsem ne oni iz mračnih rjavih dni v našem kraju. Iz dogodivščin in doživetij je bilo razbrati dokaj verjetno sliko našega človeka iz t. i. zlatih časov. Zlati pa so kvečjemu le spomini; za naš življenj so bili v veliki meri trdi, z znojem in solzami, tudi s krvjo prepojeni. Vendarle je vladalo med našimi predniki

dosti več domačnosti kot tudi drugih človeških kreposti, ki jih naš vsakdan pogreša. Čas za družabnost, za sosedo, medsebojna, nesebična pomoč, stisk v roko, ki je veljal več kot marsikatera današnja, od deset notarjev potrjena pogodba – je le nekaj teh vrlin, danes redkih med nami. Pevska trojica pa je dobila tudi podporo navzočega občinstva in kmalu je odmevala pesem za pesmijo po taberni. Tudi kaka nemška ali partizanska je pričala o naši odprtosti, o širokem obzorju, ki ga ne omejuje ne versko prepričanje ne kakršenkoli že svetovni nazor. Tako je izzvenel večer s trdnim sklepom, da ta prireditev nikakor ni bila zadnja in da bo SKD »Jepa-Baško jezero« tudi še v tretjem tisočletju skrbno negoval ter popravljajl stezice, k' so učaseh b'le.

F. Č.

ŽELEZNA KAPLA

Oto Barić častni gost na proslavi 20-letnice SŠK »Obir«

Slovenski športni klub »Obir« je 20-letnico svojega obstoja in uspešnega delovanja pretekli torek praznoval s posebnim častnim gostom: jubilejne prireditve pri Podobniku na Spodnji Beli se je na povabilo kluba in Slovenske športne zveze (SSZ) udeležil trener avstrijske nogometne reprezentance Oto Barić. Visokega gosta je v do zadnjega sedeža napolnjeni dvorani pozdravil predsednik SŠK »Obir« Fridi Osojnik.

Pred več kot 60 leti v Železni Kapli rojeni in danes po vsej Evropi priznani nogometni trener je SŠK »Obir« iskreno čestital k jubileju ter udeležence proslave navdušil z referatom o temi »Umetnost motivacije pri športu«.

V svojem govoru je Osojnik podal zelo pozitivno bilanco delovanja v zadnjih 20 letih. Poudaril je, da ima SŠK »Obir« v svojih vrstah športnike, ki so osvojili naslove deželnih in celo državnih prvakov (npr. Regina Smrtnik v sankanju). Prav tako je SŠK »Obir« organiziral in tudi uspešno izvedel pomembne športne prireditve kot npr. Veliko nagrado za Avstrijo ter zvezno prvenstvo ASKÖ v

sankanju ter prav ob 20-letnici kluba tudi mednarodni šahovski turnir, ki ga je vzorno organiziral sekcijski vodja ravnatelj Hanzij Stossier. Ob jubileju je izšla tudi posebna brošura o delovanju kluba. Nadaljnji višek proslave je bilo odlikovanje ustanovnega predsednika prof. Mirka Oražeta, ki ga je odbor imenoval za častnega predsednika.

Nadvse uspela jubilejna prireditev je izzvenela z družabnostjo in zabavo, za katero je skrbel znani »Trio Korenika«.

Šahovski turnir

Ekipo Velikovca, ki igra v najvišji koroški šahovski ligi, je zmagala na mednarodnem šahovskem turnirju štiričlanskih moštev, ki ga je pri Podobniku organiziral SŠK »Obir« Železna Kapla.

Rezultati: Velikovec s 16,5 točkami pred ekipo iz Kranja (13,5), SŠK »Obir« (11), Rudo (8), SSZ (6,5) ter Metlovo (4,5). Najboljši igralec turnirja je bil član SŠK »Obir« Harald Wolte, ki na prvi deski osvojil štiri točke iz petih partij in ostal neporažen!

I. L.

RAVNE NA KOROŠKEM

Teden vseživljenjskega učenja

V okviru prireditev Tedna vseživljenjskega učenja v drugi polovici oktobra, se je izobraževalna ustanova IC Smeri iz Raven na Koroškem osredotočila na starejšo populacijo in se tako vključila v mednarodno leto starejših. V sodelovanju z občinama Ravne in Prevalje, Koroškim zdravstvenim domom in društvu upokojencev sta potekali delavnice, kjer so andragoško podkovani izvajalci udeležencem podrobno predstavili projekt vseživljenjskega učenja, sistematičen pristop Univerze tretjega življenjskega obdobja in izobraževalno ponudbo IC Smeri. Tokratna problematika delavnice se je nana-

šala na probleme v starosti, podrobneje pa so se v pogovoru z zdravnico pogovorili o obvladovanju bolezni osteoporoze.

Udeleženci so pokazali veliko zanimanja za delavnice in predlagali teme kot so delničarstvo, računalništvo in tuji jeziki. Bili so neizčrpen vir idej in z mnogimi izkušnjami, zato si andragogi obetajo uspešno sodelovanje v bodoče. Postavljajo pa si vprašanje, kako vzpodbuditi in pritegniti starejše ljudi z obrobja, da bi znova polno zaživel, v tem pa vidijo tudi način premagovanja stereotipov o starih ljudeh na stranskem tiru.

S. Š.

ZVEZA SLOVENSKIH ŽENA

Tarviser Straže 16, 9020 Celovec,
tel.: 0 46 3/51 43 00-40, faks: 0 46 3/51 43 00-71

vabi na **SEMINAR, 12.-14. 11. 1999, Portorož**

SLOVENŠČINA – VEČ KOT SAMO JEZIK Naša identiteta in ključ k novi Evropi

Iz vsebine:

- prof. dr. Silvo Devetak: Pravica do različnosti – pravno varstvo manjšin v Evropi
- Prispevek sodelavk Stokovnega pedagoškega združenja iz Celovca in delavnice
- Olga Zablatnik: Slovenščina – moj jezik
- Tilka Jamnik: Z branjem v svet

Prijavite se lahko pri Zvezi slovenskih žena v Celovcu, kjer dobite ostale informacije

PRISRČNO VABLJENI!

LJUBLJANA

Uspešna promocija slovenskega športa na Koroškem

Slovenska športna zveza (SSZ), Združenje slovenskih športnih društev v Italiji (ZSSDI) in Zveza Slovencev na Madžarskem so na dobro obiskani tiskovni konferenci v »Olimpijski sobi« dvorane Tivole v Ljubljani predstavili uspehe slovenskega zamejskega športa v letu 1999. Tiskovno konferenco je organiziral Olimpijski komite

krovne športne organizacije. Predstavil je tudi prvi športni zbornik koroških Slovencev, knjigo TRAN/SPORT avtorja Mirka Bogataja, ki jo je ob svojem jubileju izdala SSZ, založila pa Mohorjeva založba.

Predsednik SSZ je v okviru konference pozitivno ocenil tudi sodelovanje s slovenskimi športnimi strukturami v Slove-

nemškem moštvu Gerolsteiner, Marko Prušnik, 17-letni perspektivni košarkar pri celovškem prvoligašu »Pirati« (in nekdanji igralec KOŠ-a), ter predsednik Slovenskega atletskega kluba (SAK) Jurij Perč kot predstavnik najuspešnejšega slovenskega nogometnega kluba v Avstriji z naraščajnimi centri v Celovcu, Šentprimozu in Pliберку s skoraj 200 mladinci.

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji (ZSSDI) so na tiskovni konferenci predstavili predsednik Jure Kufersin, predstavniki športnih klubov »Sokol«, »Bor« ter »Adria«, prof. Ivan Peterlin (»Slovenski zamejski šport po letu 2000«) ter Branko Lakovič, urednik Primorskega dnevnika v Trstu, ki je predstavil svoj medtem že tretji Zbornik slovenskega športa v Italiji, tokrat za dobo 1998/1999.

Predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jozef Hirnšek je slovensko javnost seznanil z razvojnimi načrti slovenske manjšine v Porabju na področju športa.

Tiskovno konferenco sta vodila podpredsednik Komisije za mednarodne odnose pri Olimpijskem komiteju Slovenije Evgen Bergant ter odgovorni za stike z zamejstvom Marijan Jemec. Oba sta pozitivno ocenila razvoj slovenskega zamejskega športa v letu 1999 in zagotovila podporo OKS ter matične države tudi v prihodnosti.

I. L.

Zastopniki zamejskih športnih organizacij z Marjanom Velikom

Slovenije/Združenje športnih zvez, na njej pa je prisostvoval tudi zastopnik ministrstva za šolstvo in šport R. Slovenije.

Z razvejano dejavnostjo in cilji Slovenske športne zveze kot krovne organizacije vseh slovenskih športnih društev na Koroškem je zastopnike najpomembnejših medijev v Sloveniji in zamejstvu seznanil predsednik Marijan Velik. Ob tem je še posebej poudaril niz uspešno izvedenih prireditev ob letošnji 50-letnici slovenske

niji, Furlaniji-Juljski krajini in na Madžarskem ter se zavzel za nadaljnjo krepitev sodelovanja. Posebej se je zahvalil Olimpijskemu komiteju Slovenije/Združenju športnih zvez, Uradu za Slovence ter ministrstvu za šolstvo in šport za strokovno in finančno pomoč slovenskemu zamejskemu športu v letu 1999.

Vseslovenski športni javnosti so se nato osebno predstavili kolesar Peter »Paco« Wrolich, ki je uspešno opravil svojo prvo sezono kot profesionalca v

minuti sicer še olepšal rezultat z zadetkom na 3 : 6, toda to ni moglo več potolažiti SAK.

Klub je v tej sezoni dobil največ golov od vseh ekip v regionalni ligi, kar govori zase. Sreča za SAK pa je seveda, da

je boj za mesta na lestvici slej ko prej izredno tesen. Ekipa je sedaj na 13. in predzadnjem mestu, do 4. mesta pa je le 5 točk razlike. Vodi še naprej Spittal pred Bleibergom.

T. G.

ODBOJKA

Dob dobil niz proti Dunaju

V petkovi tekmi proti PL Salzburg moška ekipa Dobljanov ni imela visokih pričakovanj, vseeno pa je bil izid precej tesen. Končni rezultat se je kljub temu glasil 3 : 0 (-22/-17/-23) za Salzburg, ker Dobljani niso znali izkoristiti svojih možnosti, čeprav bi vsekakor lahko osvojili niz. »Naredili smo taktične napake v odločilnih trenutkih igre in dvoboj na ta način tudi izgubili« je bila bilanca razočaranega kapetana Martina Micheua po tekmi.

V torek pa je bila na sporedu že naslednja tekma, v Dobu je gostoval mnogokratni avstrijski prvak Bayernwerk Dunaj. Pred fantastično kuliso 400 navijačev so se Dobljani pokazali iz

svoje najboljše strani in velikega favorita skoraj silili v odločilni peti niz. Prva dva niza so domačini sicer izgubili s 16 : 25 oz. 18 : 25, toda tretjega so dobili s 25 : 20. Seveda je bila evforija v športni dvorani kulturnega doma velika, ko je še v 4. nizu postalo tesno za Dunaj, velika senzacija pa žal ni uspela – Dob je zgubil ta niz s 25 : 27. Moštvo je sedaj 4. na lestvici.

Konec tedna sta na sporedu spet dve važni tekmi: v soboto Dob ob 19.00 gostuje v Innsbrucku pri IAC Tirol, v ponedeljek pa se bojo navijači spet zbrali v pliberškem kulturnem domu k vročemu derbiju proti Hypo Celovcu (ob 18.00).

T. G.

1. SUPER-TRIM-SEDMEROBOJ KOROŠKIH VASI '99

Železna Kapla zmagala še četrtič!

Železna Kapla je pri 1. super-trim-sedmerboju južnokoroških vasi 1999 očitno nepremagljiva. Športniki in športnice iz doline Bele so zmagali v Pliберку, Zahomcu in na Rebrci v soboto dodali še zmago na 4. tekmovalnem dnevu in vodijo zdaj v skupni razvrstitvi z maksimalnim številom 60 točk.

Na sporedu 4. tekmovalnega dneva, ki ga je tokrat SSZ priredila v športnem centru deželne bolnišnice v Celovcu, so bile naslednje športne discipline: tenis (moški), kegljanje (ženske) in dart (fantje in dekleta). Tekmovanja se je udeležilo kar deset ekip in sicer po tri iz Železne Kaple in Zahomca, dve ekipi iz Bilčova ter po ena ekipa iz Pliberka in Sel. Sodelovalo je torej 40 aktivnih tekmovalcev in tekmovalk!

Za zmagovalno ekipo iz Železne Kaple so tokrat točkovali: Denis Kovačič (1. mesto v tenisu), Marica Smrtnik (1. mesto v kegljanju), Kristina Osojnik ter Marko Kopašič (7. oz. 2. mesto v dartsu). Drugo mesto v okviru 4. tekmovalnega dneva je osvojila ekipa iz Sel v postavi Zdravko Oraže (2. mesto v tenisu), Kristine Dovjak (8. mesto v kegljanju), Anja Oraže in Kristijan Ogris (5. oz. 1. mesto v dartsu). Tretje mesto so tokrat osvojili Bilčovščani: mag. Rupert Gasser (4. mesto v tenisu), Zablatnik Ana (4. mesto v kegljanju), Sara

Ogris in Damjan Reichmann (3. in 5. mesto v dartsu).

Na teniškem turnirju moških je zmagal Denis Kovačič (Železna Kapla I) pred Zdravkom Oražetom (Sele I), Danielom Thalerjem (Pliberk I) in mag. Rupertom Gasserjem (Bilčovs I), v velikem finalu žensk v kegljanju pa je Marica Smrtnik (Železna Kapla I) premagala Daniela Novaka (Železna Kapla II), mali finale pa je v svojo korist odločila Kati Zablatnik pred Ano Zablatnik. V dartsu je pri dekletih zmagala Martina Ošina (Železna Kapla I), pred Kerstin Mörtl (Zahomc I) in Saro Ogris (Bilčovs I), pri fantih pa Kristijan Ogris (Sele I), pred Markom Kopašičem (Železna Kapla I) in Tomažem Drumlom (Zahomc III).

Peti tekmovalni dan v okviru 1. super-trim-sedmerboja južnokoroških vasi pa je na sporedu že v soboto, 30. oktobra, s štartom ob 13.00, v Vidri vasi pri Pliберку. Na sporedu je tek žensk čez ovire (110 metrov), gorski tek moških (5 kilometrov) ter štafetni tek 4 x 100 metrov (moški, ženska, fant, dekle). Prireditelj je ŠD Pliberk.

Vmesno stanje po 4 tekmovaljih:

1. Železna Kapla 60 točk, 2. Sele 29, 3./4. Pliberk in Zahomc po 26, 5. Bilčovs 23.

I. L.

ŠPORTNI TERMINI

SOBOTA, 30. 10.

- 13.00 VIDRA VAS pri Pliберку: 1. Super-trim-sedmerboj koroških vasi 1999 / 5. tekmovalje
15.00 BILČOVŠ, gostilna Ogris – šah: SSZ/Zveza Bank I – Post/PSV/Ragfa Celovec II / 3. krog prvenstva
19.00 INNSBRUCK, HS Hötting-West – odbojka: IAC – SK Dob / zvezna liga (moški)
19.00 TROFAIACH, SH – odbojka: F/Leoben – SK Dob / 2. zvezna liga (ženske)

NEDELJA, 31. 10.

- 19.00 FROHNLEITEN, športna dvorana – odbojka: Frohnleiten – SK Dob / 2. zvezna liga (ženske)
16.00 nogometni stadion TRNJA VAS: SAK – Hartberg / 13. krog regionalne lige

PONEDELJEK, 1. 11.

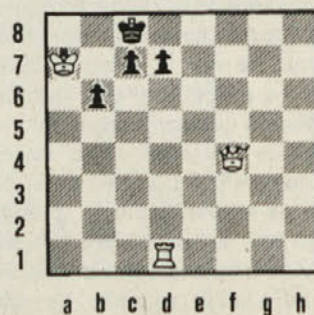
- 18.00 PLIBERK, športna dvorana KD – odbojka: SK Dob – Hypo Celovec / zvezna liga (moški)

ŠAHOVSKI OREH ŠT. 83

Silvo Kovač

Problem – mat v dveh potezah

Beli je v veliki materialni prednosti, vendar pa mora črnega kralja na osmi vrsti matirati v dveh potezah. Za dosego tega cilja mora razrahljati obrambo kmetov in trdnjave, ki varujeta črnega kralja. V pripravi mata sodelujejo vse tri bele figure!

Rešitev št. 82

Že prva poteza črnega 1... Lg2! napoveduje, da se bo razplet študije dramatično končal, saj črni ponuja belemu damo na osmi vrsti! 2.Tg8+ / seveda ne 2.Tg2: Sc5+ 3.Ka5 Dg2: in črni je zaustavil prodor črnega kmeta / 2...Kd7 3.Ta8: Lb7+!! s fantastično potezo – žrtvijo lovca, črni odloči razplet partije! 4.Kb7: Sc5+ sedaj stopa na sceno črni skakač in ob pomoči kralja patira vse bele figure. 5.Kb8 Kd8 6.b7 edina poteza in Sd7 mat! Kaj takega se bo na šahovnicah dogajalo v tretjem tisočletju!